

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2023/1893,**10. mai 2023,****tähelepanekutega, mis on Euroopa Tööjõuameti (ELA) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma otsust Euroopa Tööjõuametile 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,
- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust,
- võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0117/2023),

- A. arvestades, et Euroopa Tööjõuameti (edaspidi „amet“) tulude ja kulude eelarvestuse⁽¹⁾ kohaselt oli ameti 2021. aasta lõplik eelarve 24 219 500 eurot; arvestades, et ameti eelarve koosneb liidu eelarvest eraldatud vahenditest; arvestades, et 1 838 391 eurot kasutati komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi raames ja amet haldas pärast oma finantsautonoomiat otseselt 22 381 110 eurot;
- B. arvestades, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) märkis oma aruandes agentuuri eelarveaasta 2021 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et ta sai piisava kindluse selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib, et amet alustas tegevust 17. oktoobril 2019 ja saavutas finantsautonoomia 26. mail 2021 ning pärast seda, kui Slovaki Vabariigiga sõlmitud peakorterileping oli lõplikult vormistatud, alustas ta tegevust 2021. aasta septembris Bratislavas asuvates ruumides; väljendab heameelt tegevuse alustamise üle ja rõhutab, et see on esimene eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus;
2. märgib, et 2021. aastal tehtud eelarve jälgimise alaste pingutuste tulemusel oli jooksva aasta kulukohustuste assigneeringute eelarve täitmise määr 95,80 % ja jooksva aasta maksete assigneeringute täitmise määr oli 30,38 %;
3. rõhutab asjaolu, et ameti töö on olnud idufirma kujundamise etapis; on teadlik, et eelseisval perioodil on vaja sisemisi protsesse edasi arendada ja integreerida, kuni need 2024. aastal täielikult toimima hakkavad;
4. tuletab meelde, kui oluline on tugevdada juhtimis- ja kontrollisüsteeme, et tagada ameti nõuetekohane toimimine; nõuab tungivalt tõhusate juhtimis- ja kontrollisüsteemide olemasolu, et vältida võimalikke huvide konflikti juhtumeid, eel- ja järelkontrollide puudumist, eelarveliste kulukohustuste ja juriidiliste kohustuste ebapiisavat haldamist ning suutmatust teatada probleemidest erandite registris;

Tulemuslikkus

5. märgib, et esialgu 2021. aastaks kavandatud projekt, mille eesmärk on töötada välja struktureeritud tulemusjuhtimise süsteem, mis toetab sidusate põhiliste tulemusnäitajate väljatöötamist, lükati edasi ja see on praegu pooleli; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist arengust aru;

(¹) ELT C 114, 31.3.2021, lk 232.

6. rõhutab ameti saavutusi seoses esimese sektoripõhise algatusega, mis keskendub liikuvate töötajate ja nende tööandjate õigustele hooajatöö valdkonnas, selle tegevuskavale ning sellega seotud kampaaniale, mida rakendatakse koostöös liikmesriikide, sotsiaalpartnerite ja muude sidusrühmadega ning mis koondab kõik ameti tööülesanded;
7. märgib rahuloluga, et amet toetas 2021. aastal esimest kümnet kooskõlastatud ja ühist kontrolli, kus osales 11 liikmesriiki; märgib lisaks, et deklareerimata töö platvorm integreeriti sujuvalt ameti alla 2021. aastal ning et kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1149⁽²⁾ võttis amet komisjonilt üle EURESe teatavad konkreetsed ülesanded, eelkõige Euroopa tööturuasutuste võrgustiku (EURES) juhtimise, eelkõige EURESe koolitamise ja teabevahetuse alase tegevuse ning EURESe portaali omandi;
8. märgib rahuloluga, et amet viis 2022. aasta alguses lõpule oma vahendaja ülesande käivitamiseks vajaliku raamistiku ning et 2021. aasta detsembris võttis ameti haldusnõukogu vastu vahendusmenetluse eeskirjad ja esitas konkursikutse kandideerimaks erinevate vahendamisülesannetega seotud ametikohtadele;
9. märgib rahuloluga, et amet süvendas koostööd teiste liidu asutuste ja organisatsioonidega; väljendab heameelt selle üle, et esimesed kokkulepped SOLVITi võrgustiku ja sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjoniga sõlmiti 2021. aastal; märgib lisaks, et amet alustas läbirääkimisi muude koostöölepingute üle, sealhulgas Euroopa Elu- ja Töötajate Parandamise Fondiga (Eurofound) ning Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuriga (EU-OSHA); märgib lisaks, et amet ja Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol) toetasid 2021. aasta septembris liikmesriikide jõupingutusi hooajatööga seotud tööalase ärakasutamise vastu võitlemisel; nõuab tungivalt, et amet uuriks täiendavalt võimalusi oma töökorralduse laiendamiseks ja kattuvate ülesannete ressursside jagamiseks teiste liidu asutustega;
10. märgib, et kõik 2021. aasta tööprogrammis kavandatud tegevused viidi ellu, välja arvatud personalivahetus ja vastastikuse abi projektid deklareerimata töö vastase tegevuse alase koostöö edendamiseks loodud Euroopa platvormi raames; tunnistab, et nende nõudlusest lähtuva tegevuse taotluste puudumise põhjuseks võib olla COVID-19 pandeemia; märgib, et haldusnõukogu on seisukohal, et ameti teisel tegevusaastal saavutatud tulemused on aluseks täielikult toimiva ja digiteeritud ameti loomiseks enne 2024. aastat;

Personalipoliitika

11. on mures, et 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli ametikohtade loetelus olevatest kohtadest täidetud 84,21 %, kusjuures liidu eelarves kinnitatud 38 ajutisest teenistujast oli ametisse nimetatud 32; märgib, et 2021. aastal töötas ameti heaks veel 11 lepingulist töötajat ja 41 lähetatud riiklikku eksperti (sealhulgas 27 liikmesriikide kontaktametnikku); märgib, et kooskõlas ameti peamiste prioriteetidega saavutas amet pärast intensiivseid värbamispuudlusi 2021. aastal oma töötajate arvu märkimisväärse kasvu;
12. juhib siiski tähelepanu asjaolule, et ametis on kõigi liidu detsentraliseeritud ametitega võrreldes kõige rohkem lähetatud riiklike ekspertide ametikohti (60 töötajat 144 töötajast 2023. aasta ametikohtade loetelus); nõuab 15 lähetatud riikliku eksperdi ametikoha muutmist ajutiste töötajate ametikohtadeks, mis võimaldab ametil kasutada oma missiooni edasiseks täitmiseks asjakohast personali;
13. võtab teadmiseks ameti kõrgema juhtkonna soolise puuduliku tasakaalu, kus kuuest liikmest neli on mehed (67 %); võtab teadmiseks ameti haldusnõukogu puuduliku soolise tasakaalu, kus 33 liikmest 20 on mehed (61 %); võtab lisaks teadmiseks ameti kogu töötajaskonna puuduliku soolise tasakaalu, kus 43 töötajast 23 on naised (53 %); võtab teadmiseks lähetatud riiklike ekspertide (sh liikmesriikide kontaktametnikud) soolise esindatuse, kus 49 % on naised ja

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1149, millega asutatakse Euroopa Tööjõuamet, muudetakse määrusi (EÜ) nr 883/2004, (EL) nr 492/2011 ja (EL) 2016/589 ning tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2016/344 (ELT L 186, 11.7.2019, lk 21).

51 % mehed; märgib lisaks, et ametil oli 2021. aasta lõpus oma ametikohtade loetelus sisalduvatel ametikohtadel (kohustuslik personal) 14 erinevat rahvust ja et ametil oli kavas suurendada seda 2022. aastal veel kuni 18 erineva rahvuseni; nõuab tungivalt, et amet kaaluks oma värbamismenetlustes esmajärjekorras geograafilist tasakaalu ja annaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru kõigist sellega seotud arengutest; tuletab meelde, kui oluline on tagada töötajate sooline tasakaal, ja kutsub ametit üles arvestama seda aspekti seoses tulevaste ametisse nimetamisega kõrgemasse juhtkonda; kutsub lisaks liikmesriike üles võtma seda arvesse haldusnõukogu liikmete või lähetatud riiklike ekspertide nimetamisel;

14. märgib, et amet võttis 2021. aastal vastu oma esimese organisatsioonilise struktuuri, kavandas organisatsiooni ning jätkas sise-eeskirjade ja -menetluste vastuvõtmist ning väljatöötamist ning et ta on loonud koos kogu personaliga oma missiooni ja väärtuste deklaratsiooni, mis esindab kõigi töötajate mitmekesisust ja kultuuri; märgib lisaks, et amet töötab selle nimel, et olla 2024. aastal täielikult toimiv;
15. märgib, et amet võttis 2022. aasta märtsis vastu inimväarikuse kaitsmise ning psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise ennetamise poliitika, mille järel hakati korraldama kohustuslikke ahistamisvastaseid seminare kõigile töötajatele, sealhulgas välistöötajatele, ning spetsiaalseid kohtumisi juhtidele; märgib lisaks, et amet esitas 2022. aasta juunis usaldusnõunike osalemiskutse; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist arengust aru;
16. tuletab meelde, kui oluline on töötada välja pikaajaline personalipoliitika, mis käsitleb töö- ja eraelu tasakaalu, elukestvat nõustamist ja konkreetsete koolitusvõimaluste pakkumist karjääri arendamiseks, soolise tasakaalu tagamiseks kõigil personali tasanditel, kaugtööks, õiguseks olla mittekättesaadav, geograafilise tasakaalu parandamiseks, et tagada asjakohane esindatus kõigist liikmesriikidest, ning puuetega inimeste värbamise ja integreerimise kohta, samuti nende võrdse kohtlemise ja nende võimaluste laialdase edendamise tagamise tähtsust;

Hanked

17. märgib, et 2021. aastal kasutas amet oma haldus- ja operatiivtegevuse jaoks olemasolevaid institutsioonidevahelisi raamlepinguid parimal võimalikul viisil, esitades vajaduse korral pakkumiskutseid (läbiraakimistega, avatud); märgib lisaks, et amet viis lõpule kokku 106 hankemenetlust ja allkirjastas kuus teenustaseme kokkulepet;
18. märgib, et 2021. aastal võttis amet kasutusele e-riigihanke moodulid ABAC Assets, e-hanked, pakkumuste elektroonilise esitamise ja avalike hangete haldamise vahendi; märgib, et 2022. aastal hakkas amet kasutama avalike hangete haldamise vahendit;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus

19. märgib, et amet töötab praegu välja terviklikku huvide konflikti poliitikat ja et ameti organite (haldusnõukogu, sidusrühmade rühma, ameti tööühmade) kodukorrad sisaldavad huvide konfliktiga seotud sätteid; märgib lisaks, et haldusnõukogu liikmete huvide konflikti deklaratsioonid on olemas ja avalikud;
20. märgib, et amet avaldab oma tegevdirektori elulookirjelduse ja töötab muude asjakohaste elulookirjelduste avaldamisega 2023. aastal; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist arengust aru;
21. märgib, et 2021. aastal kohtus amet väliste sidusrühmadega, nagu ametiühingute esindajate, tööandjate organisatsioonide ja ettevõtjate esindajate, ning samuti riigi ametiasutuste ning riiklike institutsioonidega; märgib murega, et ametil ei ole keskregistrit asjakohaste kohtumiste kohta väliste huvirühmadega ning ta ei kavatse seda asutada enne 2023. aastat; palub ametil luua võimalikult kiiresti selline register ja anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile sellealastest arengutest teada;

22. märgib rahuloluga, et amet võttis 25. mail 2021. aastal analoogia põhjal vastu komisjoni suunised rikkumisest teatamise kohta;
23. rõhutab vajadust kehtestada süstemaatilised eeskirjad läbipaistvuse, ühitamatuse, huvide konflikti, ebaseadusliku lobitöö ja pöördukse efekti kohta; palub ametil tugevdada oma sisekontrollimehhanisme, sealhulgas luua sisemine korruptsioonivastane mehhanism;

Sisekontroll

24. märgib murega, et kontrollikoja aruande põhjal kiitis ameti haldusnõukogu heaks komisjoni siseauditi talituse ametijuhendi (2021. aastal) ja ameti sisekontrolliraamistiku (2020. aastal), kuid amet ei ole veel vastu võtnud asjakohast riskijuhtimis- ja kontrollistrateegiat ega eelarvevahendite käsutaja hartat ega edasivolitatud eelarvevahendite käsutajate hartat ega raamatupidaja hartat, ning et need puudused takistavad ameti sisekontrolliraamistiku rakendamist; võtab ameti vastuse põhjal teadmiseks, et amet viis lõpule riskihindamise protsessi ning tal on mitu põhimõtet ja menetlust sisekontrolliraamistiku rakendamiseks ning et amet teeb pidevalt tööd oma sisekontrolliraamistiku edasiseks tugevdamiseks ja kavandab asjakohaste hartade vastuvõtmist; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile teada oma sisekontrollisüsteemi ja riskijuhtimise arengust;
25. märgib, et kontrollikoja aruande kohaselt kirjendas asutus ABAC Assetsis ja inventarikirjetes varasid koguväärtusega 73 118 eurot, et need varad koosnesid peamiselt kontorimööblist ning et asutus määras igale objektile inventarinimestiku ja tulevase asukoha; märgib siiski, et COVID-19 pandeemia tõttu ei olnud varad aga auditi ajal märgistatud ja neid ei olnud veel paigutatud kindlaksmääratud asukohtadesse. märgib lisaks, et ameti materiaalse vara asukohta täpsustavate täielike ja ajakohastatud inventarinimestike puudumine on vastuolus finantsmääruse artikliga 87 ning mõjutab negatiivselt ameti suutlikkust tagada oma varade kaitse. võtab teadmiseks ameti vastuse, et COVID-19 pandeemia piiravate meetmete tõttu paigutati materiaalne vara pärast tarnimist hiljuti kindlaksmääratud piirkondadesse asukohaplaani ja töötajate arvu kohaselt ning et märgistamisprotsess ja inventari füüsiline kontroll on lõpule viidud;
26. märgib, et kontrollikoja aruande põhjal allkirjastas amet 11. detsembril 2020. aastal Euroopa tööturuasutuste võrgustiku koolitustegevuse erilepingu, mis hõlmab 2021. aasta esimest kvartalit, summas 299 437 eurot, ning et 9. novembril 2021 allkirjastati uus EURESe koolitustegevuse raamleping, mille maksumus on 12 miljonit eurot ja maksimaalne kestus 48 kuud, ning et 2021. aastal ei tehtud selle raamlepinguga seotud makseid; märgib lisaks kontrollikoja aruande põhjal ei kehtestanud amet koolitustegevuse operatiiv- ja finantsaspektidega seotud eel- ega järelkontrolle, mis põhineksid rakendatud koolitustegevuse otsesetele tõenditele, vaid tugines selle asemel koolitajate esitatud aruannetele, ning et otsestel tõenditel põhinevate ametlike menetluste puudumine võib ohustada juhtimisdi- rektiivide rakendamist ja ameti eesmärkide saavutamist;
27. märgib, et amet tunnistas vajadust luua asjakohane struktuur ametisiselt, et võtta vastuseks kontrollikoja tähelepanekule kasutusele otsestel tõenditel põhinevad ametlikud menetlused; märgib, et amet kasutab koolitustegevuse korral otsest kontrolli ja alates 2023. aastast kehtestab ta otsese kontrolli mehhanismi, mille kohaselt ameti personal osaleb 10 %-l korraldatud EURESe koolitustest, mis hõlmavad näiteid kõigist koolitusliikidest ja -vormidest, jälgib koolituse rakendamist, ning et hinnangu saanud koolitusele järgneb ka osalejate rahulolu-uuring;
28. märgib, et amet võttis vastu ja rakendas oma pettusevastase strateegia aastateks 2021–2023 ning et strateegia rakendamist jälgitakse spetsiaalse tegevuskava kaudu;

Digiüleminek ja rohepööre

29. märgib, et amet on loonud IKT-lahendused, mis põhinevad Microsoft 365 pakkumisel ja komisjoni süsteemidel, mis on jagatud erinevate institutsioonide vahel ja millele on juurdepääs turvalise VPN-lahenduse kaudu, mis on läbi vaadatud sõltumatute konsultantide ja CERT-EU poolt; märgib lisaks, et amet on konfigureerinud IKT turbe jälgimise lahenduse, mis võimaldab CERT-EU-l teha järelevalvet teenustaseme kokkuleppe alusel;
30. märgib, et ameti küberturvalisuse poliitika töötatakse välja 2023. aastal, võttes arvesse IKT strateegiat ja ametite lähenemisviisi uuele küberturvalisuse määruale; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist arengust aru;
31. rõhutab, kui oluline on suurendada ameti digitaliseerimist asutusesisese toimimise ja juhtimise seisukohast, kuid ka selleks, et kiirendada menetluste digitaliseerimist; rõhutab, et met peab jätkama selles valdkonnas ennetavat tegutsemist, et vältida ametitevahelist digilõhet; juhib siiski tähelepanu sellele, et tuleb võtta kõik vajalikud turvameetmed, et vältida ohtu töödeldava teabe turvalisusele internetis;
32. julgustab ametit tegema tihedat koostööd ENISAg (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet); teeb ettepaneku pakkuda korrapäraselt ajakohastatavaid küberturvalisuse koolitusprogramme kõigile asutuse töötajatele; palub ametil töötada kiiremini välja küberturvalisuse poliitika, et selle saaks ellu viia enne 31. detsembrist 2023, ning anda sellest eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru;
33. märgib rahuloluga, et ameti peakorter Slovakkias (hoone Landererova 12 või L12) on saanud kuldsertifikaadi „Leadership in Energy and Environmental Design“;

Talitluspidevus COVID-19 kriisi ajal

34. võtab kontrollikoja aruande põhjal murelikult teadmiseks, et amet ei ole veel talitluspidevuse kava vastu võtnud ning et kehtestatud ja tervikliku talitluspidevuse kava puudumine on oluline sisemine nõrkus; võtab ameti vastuse põhjal teadmiseks, et COVID-19 pandeemia tõttu võeti igapäevaselt kasutusele kaugtöö talitluspidevuse lahendus, ning amet tunnistab, kui oluline on põhjalik dokument, milles kirjeldatakse talitluspidevuse kava, mis kavatakse lõpule viia 2023. aastal; palub ametil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigist arengust aru;
35. võtab rahuloluga teadmiseks aruande COVID-19 pandeemia ajal kaugtöö mõju kohta kohaldatavale sotsiaalkindlustusele ning sisehinnangu COVID-19 pandeemia mõju kohta ameti tegevusvaldkondadele;

Muud märkused

36. märgib, et 2021. aastal arendas amet edasi oma kommunikatsioonitegevust, suurendades sotsiaalmeedia jälgijate arvu, luues uusi saite sotsiaalmeedia platvormidel ning suurendades interaktiivse ja kaasavama sisu (näiteks videode) arvu, ning jätkas oma veebisaidi, visuaalse identiteedi, logo ja muude artefaktide arendamist, mis suurendavad ameti nähtavust ja tuntust; kutsus ametit üles suurendama jõupingutusi ja esitama liidu kodanikele ja üldsusele asjakohast teavet tulemuslikkuse kohta selges ja arusaadavas keeles; nõuab tungivalt, et amet tagaks suurema läbipaistvuse ja avaliku vastutuse, kasutades paremini meediat ja sotsiaalmeediakanaleid;
37. väljendab heameelt ameti osalemise üle juhtimistasandil Eurofoundi, EU-OSHA ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga (EIGE) ning tööprogrammide kavandite vahetamise üle Eurofoundi, Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) ja EIGEga, et tagada vastavates tööprogrammides sünergia;

38. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 10. mai 2023. aasta resolutsioonile ⁽³⁾ ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.
-

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0190.